

Jo. Neunhauser decretoꝝ doctoris ecclie Ratisponen. decanii. Illustrissimi p̄ncipis Alberti Bauarie ducis. Ad Innocetium viii. Ponti. mar. Oratoris: pollicite obediētie oratiūcula.

Ante sanctitatis tue oculos: sanctissime pater: pontifex maius: ac in terris vnicē Iesu Christi vicarie: in tāto etiā Reuerēdis simoꝝ Cardinaliū sacratissimo cetu: ac ceteroꝝ p̄sulū et viroꝝ insigniū dignissimo cōuentu: mei paruitatis ingenui bene p̄ficiens: et si tacere magis q̄ loqui debuerit: Verūtamen sancte maestatis tue devoutissimus Albertus alte et basse Bauarie dux illustris: qui et Comes palatinus Rheni: et eo ex sacri Romani imperiū electoribus est: inter Almanie p̄ncipes magna in reputatiōe habet: ut maior natu ducatū reges: me seruitore ora torēq; suū ad sanctitatis tue pedes ad solitā filialē tibi pollicē dā obebientiā trāsmissit: tantāq; subeundā et grauē admodū p̄vinciā mihi iniurit. Cui ego obtēperandū ex debito mei officiū oīno esse cēlui: et eo corā tua sanctitate peroꝝ adi audaciā assūpsi. Sed ea(pater sancte) que corā sancta maiestate tua huius p̄ncipis noīe enarrare cepi: breniori qua potero oratiūcula absoluā: vt siccis nihil(ut certe fit) facūdie et minus eloquētie edixero: brenitatem saltē dicēdi grām mernisse visus sum. Et pfecto Ch̄tissime p̄f mississet iādudū ad sanctitatis tue sanctissimos pedes dictus p̄nceps fili⁹ tuus obediētissim⁹: si nō sue et fr̄is sihi aduersantis marie differētie(ne dicā crudeles guerte aliquā diu habite) impedimento hacten⁹ fuissent. Quo autē nūc sublatō: et differētiis fraterna sopitis p̄cordia: euestigio dicit⁹ silius tu⁹ te patrē suū sanctissimū: ac in terris vnicuz et maximū mei (ut quidē sui nūci⁹ et oratoris) medio visitare: ac et more salutare audiſſim⁹ fuit. Quo tandem extigit: vt eā humeris meis rē p̄ficiēdā iposuerit: mihi seruido(ut ita dixerit) dāo p̄mittēs: q̄ tenus in p̄mis apud sanctitatis tue celſitudinē de hac tanta in re habita mora: suā serenitatē excusatā et diligēter et fideliter facias. Qd ea qua possū et debeo būilitate et reuerētia impleo: pro

*Iure
1569*

ea mora veniā si qua opus est Johnius petes. Ceterū p̄ sc̄ē
rem ipsaz ampli⁹ aggrediēs m̄bi iniunctā: supuacuū cēso: vt
sanctitatis tue p̄clara ⁊ maria merita xtutesq; quib⁹ ad tātū
ap̄latus culmē dignissime ascēdisti: repetā: que toties iaz ab il
lustriſſimoz regū: illuſtriū principū: potentissimaz etiā cōita
tū dignissimis oratorib⁹: ruā (vt fit) ſc̄itatē ſalutatib⁹: ⁊ obe
diētiā pollicētib⁹: in mediū deducere: ⁊ palā iā oibus note ſunt
Ne iā dudū patesfacta denuo ⁊ fruſtra ediriffe: ⁊ eo adulatoris
notā: nō laudatoris p̄miū reportaſſe dicar. Lui etiā p̄ sc̄ē obe
diētissimi Alberti: merita: xtutes: nobilitatē: prudētiā: facudi
am: in regēdo medestīa: ⁊ oīm deniq; morū grauitatē: quē oīa
tue forſitā sanctirati incognita ſunt: ad celſitudinis tue aures
per me deferrī: ⁊ tāto p̄ncipi: ⁊ m̄bi ei⁹ oratori: verecūdū ſuſpi
ciosumq; iudico: cū laudis pprie ſit aptus relaror nemo: Sz de
bis oibus ad vulgatissimā famā: ⁊ vniuerſe Germanie grauiſ
ſunā opinionē me remitto. Sc̄iūt etiā hui⁹ ſancte ſedis: qui p̄
epe erant in Germania ap̄lici legati: quid de tuo Alberto cōis
ſentit Germania: quārīq; eū reputat. Otiū etiā dignissimū et
generis claritatē tui Alb:rti: ſuoūq; maioq; Bauarie ducū: bre
uitatis gra p̄tereundā puto: qui ad doctissimos: ⁊ rerū gestaq;
peritiſſimos viros loqui rideor: quo a ūclite dom⁹ Bauarie: ac
illi⁹ illuſtriū ducū: ex fidis gestorū ſcriptoribus ſatis noſſe: ex
bis deniq; ducib⁹ cōplures Romanoz reges ⁊ impatores pdī
iſſe: ex bis etiā aliquos diuinis claruſſe miraculis: et in ſc̄tos
reſerri meruiſe certū eſt. Exēplo p̄e ceteris adest celeberrim⁹
ſc̄us Hēricus diue memorie: quondā ex Bauarie ducib⁹ Roma
noꝝ creatus im̄xator: qui (vt p̄nceps religiōſiſſimus) ūclite
Bābergēſis: ⁊ aliaꝝ multaꝝ Almanie ecclesiaꝝ p̄iſſim⁹ funda
tor: erector: ac illaꝝ et deniq; vniuersalis ecclie fidifſim⁹ tutor
⁊ cōſeruator: vſq; ad vite eritū ſemp̄ viſuſ e. Et hūc ob vite ſan
ctimonīa inter ſc̄os relatū p̄stat. De reliq; aūr hui⁹ ūclite do
mus clarissimis p̄ncipib⁹ ob breuiratē pollictaꝝ in p̄ntiag ta
geo. Obmittō p̄terea p̄ sc̄ē quātus fuerit bacten⁹ tui Alberti i

Tūmos pōtifices sanctitatis tue in aplatu p̄decessorēs: in tñi-
 uersalē deniq; ecclēsā: z in hāc sanctā sedē sincerus amōr: pia
 deuotio: obseruātiq; filialis. Ecōtra etiā quāta dictoꝝ ponti-
 ficū paterna semp in eū dīlectio. Et eo nēpe tuū Albertū nō pi-
 guit et ducatu pp̄io: per tot latoꝝ t̄ moniū: itineris quoq; sa-
 stidiosissimū discrīa vſq; in hāc sacrā vrbē līm̄ ia aploꝝ: ac pau-
 li tunc pōtificis maximī vīlitādi grā: in pp̄ia venire persona:
 magna eū comitātē z pcerū z nobiliū caterua. Quē sic veniētē
 idē paulus pōtiser dignissime. z plusq; par erat honoratum
 suscepit: habuitq; In quāta aut reuerētia: z quāto honoꝝ idē
 Albert⁹ tuus legatos aplicos vbi pro tpe ad sua diuertisse: dos-
 minia vīsi sunt collegerit: habuerit obseruarit: sciunt bi legati
 qui aut casu: aut p̄posito ad suas deuenere terras. Non minor
 fuit in scām sedē Alberti illustris quandā Bavarie ducis incli-
 ti Alberti tui genitoris vita suncti semp obseruātia z deuotio:
 qui sepiꝝ sūmos suo tpe pōtifices suis vīlitare oratoꝝ ib⁹: ac pol-
 liceri eis obediētia studioſissim⁹ erat. Qui etiā ob sinceraꝝ sui
 in scām sedē deuotionē: Albertū tuū ei⁹ siliū adbuc grādūscu-
 lū: z vīc habētē adolescētia etatē: apud scām sedē plurimā sa-
 cere morā instituit: vt sic scē sedis moꝝes: grauitatē: honestatē
 inuiseret: addisceret: ac eo dicte sedē deuotioꝝ z p̄mptioꝝ sieret
 qđ z genitoris iussu sic factū: z plerisq; adbuc Rome scitū ē. Do-
 rū oīn bene p̄scius clemētissim⁹ diue memoriē papa Sīrt⁹: scī-
 tatis tue p̄decessor⁹ primus: dictū Albertū tuū sūma semp grā
 z paternis sauoꝝ ib⁹ p̄secutus est: sincerusq; dīlerit: vt p̄erisq;
 apud sedē prelatis satins inotuit. Et id etiā nōnullē p̄cessioꝝ
 honeste per eundē Sīrt⁹ Alberto tuo sacre aliquatenus pro se fer-
 re vident. Qui equidē Sīrt⁹ inter marías z diu durantes Ita-
 lie guertas: idē Albert⁹ Cvti quidē scē Romane ecclē obsequē-
 tissim⁹ fili⁹: me etiā tūc oratore suo referente: aurilia: obsequia
 ue cōtra hostes pro virib⁹ sue potentie liberaliter obtulit. Qđ
 certe Sīrt⁹ pōtiser gratissimo cepit aio: pro ea re grates illi ha-
 bēs amplissimas. Sz eo interi dei nutu cōtigerat Italie guer-

ras in meliore verti statu: quo tui Alberti tunc non erat vel auris
lio vel obsequio opus. Sed ea omnia beatissime per missa nunc facies ad
oratiuncule nostre eritum proponere: celeriusque affirmo: Albertum inclitus
Bavariae ducem ad scititia tue pedes me destinasse oratione: ut sancta
etate: debitam: et devoutissimam obedientiam sanctatibus tue offeram: polli-
cear: ac vere et sincere fidei quenia officia spondeam nusquam defusa-
tura. Quod et in presentiaque officio impleoque. Ac te ut vice Christi vicarum
um in terra vnicum: beatum Petri successore pontificem maximum: sancte
Romane ac universalis ecclesie antistitem: totum denique religiosis
et fidei Christiane presulam et caput: tui nomine Alberti recognosco: fateor
venerorum: ac omni cultu pietate et obedientia prequoque. Scies denique
quod Alberto tuo nihil gratum: nihilque acceptius futurum: quod si senseris
rit sanctam maiestatem tuam ea enim vota et oblationes grato et paterno
tulisse animo. Qui etiam sancte cellirudini tue: huic sancte sedi: ac sacra-
tissimo Reuerendissimum Cardinalem collegio se offert: ut principale
decet catholicum. Omni momento obsequientissimum dedicas-
sumque. Multa speras fiducia: quoniam vero etiam per me sincera et pe-
nitentia mandata: se a sancta maiestate tua: et hac sancta sede: ita ut hanc
renius per summos pontifices reputatum: amatum: et paternis favori
bus affectum commendatumque haberi. Et id quod per sua ferentia a pro-
viribus et omni poterit cura et studio mereri non negligere. Semper
et huic sancte sedi: ac sancte maiestati tue futurum obligatissimus
Quoniam deus omnipotens pro incremento religionis: et fidei Christiane:
scilicet totum status ecclesiastici felicissimam multo euangelio perferre: ac de-
sum soluto carnis debito: te sanctissimum et summum omnium instrumen-
pastorem cum grege tuo: nobis omnibus: sine immense celesti gleie de-
esse non sinat. Dixerim feliciter. Amen.

INC.
1567